

ОСНОВИ МИТНОЇ СПРАВИ УКРАЇНИ

Україна в усі часи мала розвинуті міжнародні зв'язки, вела активну міжнародну торгівлю з іншими країнами, а тому не дивно, що проблема правового регулювання імпорту та експорту товарів була і залишається на сьогодні актуальною. Складовою зовнішньополітичної і зовнішньоекономічної діяльності України, як відомо, виступає митна справа, основу якої складає митне законодавство, яка є частиною митної політики держави, спрямованої на забезпечення її економічних інтересів і безпеки.

Законодавство України з питань митної справи включає в себе Основний Закон країни – Конституцію України, Митний кодекс України (далі – МК України), інші закони та нормативно-правові акти, які регулюють питання митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки в цілому та багато іншого.

Державна митна справа націлена на реалізацію державних митних інтересів, з чого випливає, що виключно держава в особі її органів володіє абсолютним правом на здійснення такої справи. На сьогодні функціонування митної системи свідчить про наявність багатьох проблем, які позначаються на ефективності її роботи, а націленість України на євроінтеграцію потребують її реформування з метою більш злагодженої організації роботи митних органів.

Важливою основою розвитку митної справи є принципи її здійснення, які відображають систему фундаментальних, важливих положень та цінностей відображаючи взаємодію між суб'єктами, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність. Відповідно до законодавства державна митна справа здійснюється на основі принципів: виключної юрисдикції України на її митній території; виключних повноважень органів доходів і зборів України щодо здійснення державної митної справи; законності та презумпції невинуватості; єдиного порядку переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України; спрощення законної торгівлі; визнання рівності та правомірності інтересів усіх суб'єктів господарювання незалежно від форми власності; додержання прав та охоронюваних законом інтересів осіб; заохочення доброчесності; гласності та прозорості; відповідальності всіх учасників відносин, що регулюються МК України.

Розуміння зазначених принципів, їх вірна трактовка та закріплення у законодавчих актах забезпечує ефективну роботу митної системи,

відповідність її міжнародним стандартам та покращення взаємодії між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності.

Митне право можна визначити як комплексну галузь права, яка складається із різних правових інститутів і правових норм, що регулюють суспільні відносини в галузі державної митної справи. Митне право тісно взаємодіє з конституційним, адміністративним та фінансовим правом. Норми митного законодавства чітко регулюються Конституцією України та митні органи функціонують на єдиних загальних принципах, які притаманні іншим галузям права. Як і окремим галузям права Митному праву притаманний імперативний метод. Імперативний метод проявляється у формулювання більшості норм Митного Кодексу України. Аспект імперативності державної митної справи втілюється в діяльності держави, яка визначає порядок і умови переміщення товарів через митний кордон з конкретною державою, порядок здійснення митного контролю, митного оформлення та інших митних процедур.

Митні органи здійснюючи правоохоронну діяльність звертаються до норм КУпАП. З фінансовим правом митні органи є суб'єктами фінансової діяльності держави, що знаходить своє вираження у формуванні доходної частини державного бюджету.

Отже, проблемні питання митних правовідносин є досить актуальними на сьогоднішній день та потребують негайного вирішення. Але, існують і недоліки, які потребують вивчення та усунення. Наприклад, недостатня глибина і частота митного контролю, у тому числі після випуску товарів та деякі аспекти які вказують на постійний конфлікт інтересів митних органів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Вирішення даних проблем забезпечить більш ефективну роботу митної системи.